

Štovski ŽELEZAR

LETO XXIII

1984

FEBRUAR

Št. 4

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

Analiza razvojnih možnosti družbenih dejavnosti v občini Celje do leta 2000.

Zakaj razmišljamo o letu 2000? Ali ni napredovanje bodočih procesov ob vseh sedanjih radikalnih spremembah nemogoča in »nesmiselna« naloga? Čeprav se večkrat nahajamo v položaju, ko niti obstoječih usmeritev in procesov ne moremo razpoznavati in obvladovati, poruši pa se seveda tudi slika predvidenega, nas ti pomisleki niso odvrnili od zahtevnega in objektivno nujno potrebnega dela.

Celjska občina se je podobno kot ostale občine v Sloveniji v povojnih letih razvijala brez predhodno oblikovanih dolgoročnih razvojnih ciljev, brez jasne dolgoročne koncepcije in politike razvoja, če pa si je dologoročne cilje vendarle zastavila, so bili le-ti oblikovani na osnovi različnih projekcij, izhajajočih iz analize preteklega in sedanjega stanja, ki so podaljševale dosedanje smeri razvoja v prihodnost.

Srednjeročni plani, ki so izhajali iz tako oblikovanih ciljev, seveda niso dali resničnih možnosti za reševanje nekaterih ključnih problemov. Gre za dejstvo, da je v petletnih obdobjih čedalje težje in praktično nemogoče načrtovati

pomembnejše preusmerjanje ali prestrukturiranje, za kaj takega je to obdobje prekratko. Največ, kar lahko storimo je, da pospešimo posamezen proces tu in upočasnimo drugega tam, s tem pa uveljavljamo metodo drobnih popravkov glavne smeri razvoja. Tudi o pravilnosti razvoja ne moremo sklepati v krajših obdobjih, ker le-tu nehoti zanikamo predpostavko o razvoju, ki nekako teče.

Vkljub povedanemu smo v Celju že leta 1981 pristopili k izdelavi dolgoročnih planskih dokumentov. Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti so nosilci priprave in izdelave dolgoročnih planov družbenih dejavnosti v občini.

Prva strokovna gradiva – koncepcija razvoja, so SIS že obravnavale na svojih odborih za razvojne naloge oziroma za svobodno menjavo dela v letu 1982. V tem gradivu smo opredelili razvojne variante z omejitvami ter predvsem najbolj strokovno utemeljeno smer razvoja.

V današnjem Delegatovem poročevalcu posamezni SIS družbenih dejav-

nosti objavljajo drugo strokovno gradivo – Analize razvojnih možnosti do leta 2000.

Teksti imajo svojo osnovo v študiji Perspektive razvoja družbenih dejavnosti v občini Celje (ZPI 1983), ki jo je izdelala skupina strokovnjakov kot eno izmed osnov za pripravo celovitih predvidevanj razvoja občine Celje. Opredeljevanje možnosti nadaljnjega razvoja je temeljilo na strokovnih virih in uradnih dokumentih o procesih v prihodnosti.

Pri tem »pionirskem delu« zbiranja, urejanja in kvalitativnega analiziranja celovite problematike družbenih dejavnosti kot posameznih delov ter kot dela družbene reprodukcije so se pojavljali številni problemi, ki so zato prisotni tudi v analizah razvojnih možnosti SIS in bodo delno lahko preseženi šele v prihodnjem letu v samih planskih dokumentih.

Naj omenimo le nekatere: premalo medsebojno povezano razvojno-raziskovalno delo na področju družbenih dejavnosti v občini Celje, časovna neusklajenost, omejenost razpoložljivih virov informacij in drugo.

Ob prebiranju analize razvojnih možnosti posameznih SIS moramo nujno upoštevati tudi skupne ugotovitve dosedanjega razvoja družbenih dejavnosti v občini Celje ter skupne razvojne usmeritve za v prihodnje.

Ker je nemogoče v tem okviru dosledno povezati te strokovne osnove iz študije Perspektive razvoja družbenih dejavnosti v občini Celje, bomo izpostavili le nekatere.

I. Kvalitativna in kvantitativna analiza preteklih in sedanjih gibanj.

– Značilna spontanost v razvoju, ker je bilo premalo ustreznega načrtovanja

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pred volitvami

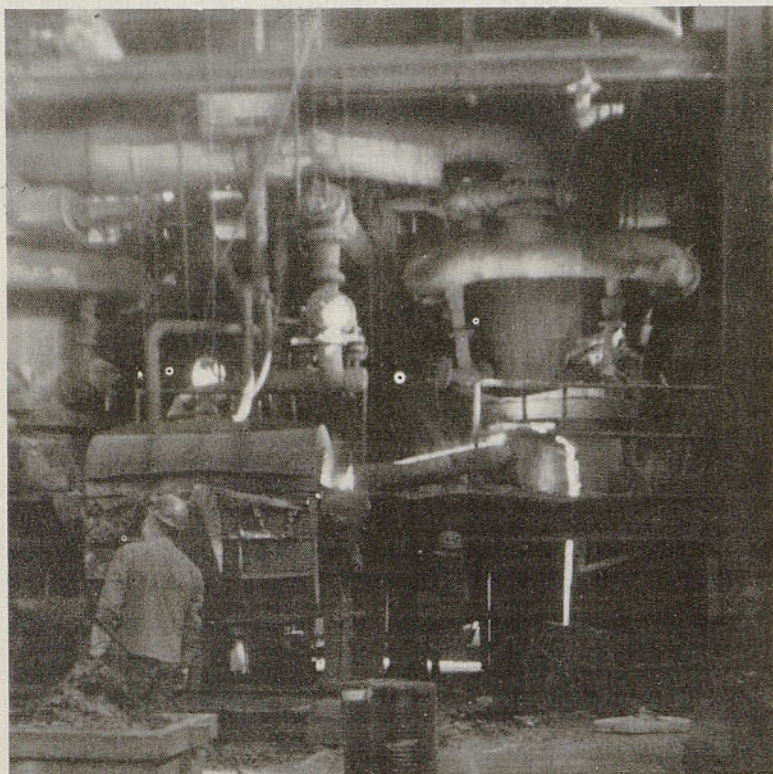
Se nekaj dni nas loči od volitev v samoupravne organe temeljnih organizacij in delovnih skupnostih kot tudi v organe na nivoju delovne organizacije in sestavljene organizacije združenega dela. Prav je, da skušamo o tem trenutku vsaj v grobem opredeliti minulo mandatno obdobje v delo samoupravnih organih in postaviti osnovna izhodišča za njihovo bodoče delo.

Za preteklo mandatno obdobje je značilno, da je samoupravno odločanje potekalo v zaostrenih gospodarskih razmerah in bilo omejeno z mnogimi administrativnimi odločitvami sprejetimi tako na zvezni kot na republiškem nivoju. Vse to je v nekem smislu zoževalo prostor za samoupravno odločanje delavcev. Kljub temu so samoupravni organi v naši delovni organizaciji izpolnjevali svoje naloge. Relativno dober poslovni rezultat dosežen v preteklih dveh letih je posledica tudi dobrih samoupravih odločitev sprejetih na samoupravnih organih. V delu samoupravnih organov je bila največja pozornost dana prav področju gospodarjenja in tako so samoupravni organi kvalitetno izvršili svojo funkcijo samoupravnega odločanja in sprotnega odločanja in sprotnega seznanjenja z aktualno gospodarsko situacijo. V tem smislu lahko na tem mestu izrečemo pohvalo delegatom v samoupravnih organih za njihovo uspešno delo. Res je, da je v preteklem mandatnem obdobju prihajalo do določenih kratkih stikov med strokovnimi službami in samoupravnimi organi in zaradi tega tudi do posameznih problemov v samoupravnem odločanju. Vendar pa to ne sme biti osnova za ocenjevanje dela samoupravnih organov, ampak ponovno poudarjenje zahtev po takšnem delu strokovnih služb, ki bodo lahko kvalitetna osnova za samoupravno odločanje.

V prihodnjem obdobju se bo nadaljevala zaostrena gospodarska situacija in novo izvoljene samoupravne organe čaka težka naloga, da sprejemajo takšne samoupravne odločitve, ki bodo dajale dobre rezultate gospodarjenja, kar naj bi bila osnova za zagotavljanje eksistence zaposlenih. Čeprav se je marsikdaj pojavljala miselnost, da zaostrena gospodarska situacija zahteva hitre in učinkovite ukrepe sprejete v ozkem krogu ljudi pa praksa kaže obratno, odločitve sprejete brez soglasja delavcev oz. da delavci niso seznanjeni z njimi pripelje do nezadovoljstva, kar ima lahko še kako velike posledice na proizvodnjo. Menimo, da bodo samoupravni organi morali prevzemati nase vedno bolj delikatne odločitve in s tem tudi odgovornosti. Zato je prav, da so v samoupravne organe imenovani delavci od katerih lahko v težki situaciji pričakujemo največ: takšne odločitve, ki bodo v skladu s stališči in interesi vseh delavcev.

Na koncu želimo vsem izvoljenim članom samoupravnih organov, da bi uspešno izpolnili svojo dolžnost, ki smo jim, jo zaupali.

Oto

V livarni strojne litine

Analiza razvojnih možnosti družbenih dejavnosti v občini Celje do leta 2000

(Nadaljevanje s 1. strani)

v smislu preusmeritve k intenzivnejšemu razvoju teh dejavnosti ob upoštevanju gospodarskih zakonitosti in posebne vloge, ki jo imajo posamezne družbene dejavnosti v razvoju gospodarstva – družbe.

– Ukrepi gospodarske politike (predvsem leta 1979, 1980, 1981 in 1982), administrativne intervencije organov družbeno-politične skupnosti, so večkrat delovali v bistvu antistabilizacijsko linearne omejitve in neselektivnosti.

– Zahteve uporabnikov družbenih storitev so hitro naraščale (večje od gmotnih možnosti).

– Kljub relativno velikim sredstvom za družbene dejavnosti je njihov ekonomski položaj neugoden. Dejavnosti so delovno intenzivne z večjo udeležbo osebnih dohodkov, ponekod pa materialnih stroškov v celotnih izdatkih. Sredstva, ki so namenjena za delo v družbenih dejavnostih, zaradi nestabilnih gospodarskih in tržnih gibanj delavcem v teh dejavnostih niso omogočila takega materialnega položaja, kakršnega imajo delavci v gospodarstvu. Upoštevati pa je potrebno tudi specializacijo del z zahtevano ustrezno izobrazbeno strukturo zaposlenih.

– Izvajalci družbenih dejavnosti so se prepočasi samoupravno in organizacijsko prilagajali novim organizacijskim oblikam in tako niso izkoristili vseh možnosti za boljše kakovost dela in smotrnejše gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

– Pregled udeležbe posameznih SIS v družbenem proizvodu občine Celje

II. Skupne razvojne usmeritve

– Združenost dela, kar pomeni odpravo umetnih pregrad med posameznimi vejami industrijske proizvodnje in tudi odpravo pregrad med družbenimi dejavnostmi, mora na osnovi visoke produktivnosti zagotoviti pogoje, da **»skupna poraba«** prerese iz trošenja v uporabo materialnih in duhovnih dobrin, pomembnih za obogatitev človeka kot socialistične osebnosti.

– Družbene dejavnosti nam bodo predstavljale bistveno osnovo za dvig produktivnosti in za dvig življenske ravni. Smotrnejša organiziranost izva-

jalcev družbenih dejavnosti v smislu čim racionalnejšega izkoriščanja družbenih dejavnosti in čimvečje kakovosti dela predstavlja hkrati vzvod in posledico navedenega cilja.

– Za doseg ravnotežja med gospodarstvom in socialnim (celoten sklop družbenih dejavnosti) razvojem je bistvenega pomena uresničevanje principov delitve po delu in solidarnosti. Odnosi med gospodarstvom in družbenimi dejavnostmi se morajo ustaliti na principu svobodne menjave dela.

– Cilj razvoja v socialistični samoupravni družbi je izobražen, kulturn in socialno zavarovan delovni človek in občan. V kolikor bomo želeli ta cilj doseči, moramo s stališča dolgoročnega razvoja nujno računati z večjim deležem sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb. Natančne opredelitve, kako visok bo ta delež sredstev, ne moremo določiti na tako dolgi rok, pomembno pa je dograditi strategijo razvoja, ki najde konkretizacije v srednjeročnih in kratkoročnih planih. Sklepamo lahko, da bodo morala sredstva družbenih dejavnosti rasti približno enako kot družbeni proizvod v občini, oziroma nekoliko počasneje od rasti družbenega proizvoda.

– Vse navedene razvojne usmeritve pa so pogojene z dolgoročno preobrazbo družbenih dejavnosti, tako v njihovi vsebini, organiziranosti, medsebojni povezanosti ter na področju samoupravnega sporazumevanja in družbene dogovarjanja.

Zagotovo bi se lahko naštevati značilnosti tega dela družbene reprodukcije, toda upamo, da smo vašo pozornost le uspeli usmeriti na bistvene probleme, ki se v izostreni in konkretni obliki pojavljajo v gradivih posameznih SIS.

Skupščine SIS družbenih dejavnosti analize razvojnih možnosti pravno-formalno ne sprejemajo, temveč o njej kritično razpravljajo, jo dopolnjujejo. Tako obogateno gradivo bo služilo kot strokovna osnova za izdelavo dolgoročnih planov SIS, ki pa se bodo v drugi polovici leta 1984 dvofazno sprejemali.

INDOK štev. 11

ko naši vodilni delavci, razne strokovne službe enostavno pozabijo na funkcijo in dolžnosti našega področja.

Ne jemljimo to za očitke, nasprotno, razmislimo... Torej, kaj pogrešamo? VEČ INFORMACIJ! Teh je mnogo, navajamo samo nekatere: dogajanje v posameznih TOZD in DS oziroma delovnih sredinah, o poslovnih rezultatih, o samoupravnih in delegatskih težavah in uspehih, o poslovnih odločitvah, ki naj bodo jasno opredeljene, kaj nam prinašajo v dobrem in slabem. Tudi s temi se mora seznanjati vsak zaposlen, če izhajamo iz tega, da je smoter obveščanja tudi usposabljanje delavcev za uresničevanje svojih pravic in dolžnosti. Seveda je tu potrebno poudariti najvažnejše. Nekatere informacije se sicer distribuirajo na različne samoupravne organe in poslovodne strukture, vendar se širši krog delegatov nima možnosti seznaniti z njimi, ali pa so preveč

strokovno opisane in za marsikoga premalo razumljive. Tu bi omenili tudi tiste informacije, ki se pošiljajo v določene sredine mimo našega področja.

In tu nastopa odgovornost strokovnih služb in našega področja, da nam je informacija posredovana in da jo skupno s strokovno službo opremimo s kratko, popolno in razumljivo vsebino. Zaenkrat le toliko, a ne samo v razmišljanje. Naše področje bo v prihodnosti še naprej vztrajalo, da se stanje boljše obveščenosti delavcev popravi. Seveda pri tem ne smemo ostati sami. K temu cilju nam bo pomagal tudi Pravilnik o informiranju in komuniciranju v DO ŽS, ki bo izdan takoj po sprejemu Zakona o javnem obveščanju. V tem bodo jasno opredeljene tudi sankcije za neizvrševanje opredeljenih odgovornosti, vsi skupaj pa moramo doseči, da ne bodo samo zapisane na papirju.

Ana T.

Dogajanja v svetovni jeklarski industriji

Dosedanja gibanja

V preteklem, 1982. letu je znašala svetovna proizvodnja okoli 650 milijonov ton. Tolika proizvodnja je bila občutno manjša kot leta 1979, ko je znašala 750 milijonov ton in je bila doslej največja letna proizvodnja. Količine so ogromne. Čeprav govorimo in pišemo, da je bila proizvodnja 650 milijonov ton majhna, je večja, kot je znašala proizvodnja jekla v celem 19. stoletju skupaj. Mogoče je bolje, da ne posegamo s primerjavami predaleč nazaj v zgodovino. Svetovna proizvodnja jekla se je v 17 letih od 1962. do 1979. leta, ko je znašala 750 milijonov ton, približno podvojila. Torej obdobje silnega napredka.

Preteklo jesen je na Dunaju zasedal Mednarodni inštitut za železo in jeklo (IISI). Razpravljali so tudi o dogajanjih v svetovni proizvodnji in porabi jekla in ugotovili, da se giblje sedaj svetovna letna rast porabe jekla komaj na pičlih 1,3 %, kar velja za obdobje zadnjih 5–7 let.

Za primerjavo so upoštevali obdobje 1975 do 1977 z letom 1982 ter ugotovili znaten padec porabe jekla v industrijsko razvitem svetu, predvsem v Severni Ameriki. Gibanja so bila precej različna. Največji padec porabe, 26,3 %, je bil v Severni Ameriki. Na področju Evropske gospodarske skupnosti je poraba nazadovala za 8 % in v tem najmanj za 4 % v Zahodni Nemčiji. Tudi v drugih evropskih državah je poraba jekla v obravnavanem obdobju nazadovala, in to povprečno za 7,7 %. Japonci so izkazovali do leta 1979 še dvig porabe 6,3 %, po letu 1979 pa zopet pada in še ne kaže stabilizacije.

V istem obdobju je bila poraba jekla v deželah SEV približno enakomerna in je zabeležena letna rast samo 0,8 %.

Visoko so dvignili porabo jekla v deželah v razvoju. Seveda morate upoštevati, da je bila tam poraba jekla nizka in da je kljub sorazmerno velikem povečanju ostala v primerjavi z industrijsko razvitem svetom še vedno nizka. V vzhodni Aziji se je poraba dvignila za 50,3 %, v Latinski Ameriki za 4,3 %, v Afriki in bližnjem vzhodu za 11,6 % ter v Avstraliji in Oceaniji 10,6 %.

Vzrok, da se je stanje porabe in proizvodnje jekla v zadnjem obdobju tako zaobrnilo, je nastanek energetske krize, ki je nastopila s podražitvijo nafte leta 1974. Potem ko se cena nafte od leta 1960 do leta 1974 ni praktično nič menjala, je današnja cena okoli trikrat večja, kot je bila na začetku sedemdesetih let. To se je močno odrazilo, kot že rečeno, na proizvodnji in porabi jekla.

Leta 1973 je znašala proizvodnja jekla v EGS, ZDA in Japonski 400 milijonov ton. V istem letu so v Braziliji, Mehiki, Venezueli, Indiji, Koreji, Tajvanu in Južni Afriki proizvedli skupno 29 milijonov ton. Leta 1982 so v naštetih deželah v razvoju z 58 milijonov ton podvojili proizvodnjo, v EGS, ZDA in Japonski pa znižali na okoli 280 milijonov ton. Pri tem so dežele v razvoju izkoristile svoje zmogljivosti 74 %, v ZDA pa celo pod 50 %.

Zanimivo je pogledati tudi, kako je bilo z izvozom jeklarskih izdelkov. Pred 30 leti je pokrivala zahodna Evropa skoraj dve tretjini svetovnega izvoza jekla. Sedaj se je ta delež zmanjšal na nekaj nad 30 %.

Dežele v razvoju so bile do nedavnega udeležene v svetovnem izvozu jekla z manj kot 1 %, sedaj so pa že dosegle 13 %.

Dežele v razvoju so bile do nedavnega udeležene v svetovnem izvozu jekla z manj kot 1 %, sedaj so pa že dosegle 13 %.

Ker se pri nas železarji zgledujemo običajno po zahodni Evropi, naj navedem še nekaj podatkov o razmerju tehnologij, ki jih sedaj uporabljajo za proizvodnjo jekla v deželah EGS. Obstojče zmogljivosti Siemens Martinovih peči imajo samo še delež 1 % in tega so v preteklem, 1982. letu izkoriščali komaj z 28 %. Zmogljivost kisikovih konvertorjev, upoštevane so vse inačice sodobnih postopkov, znaša približno trikrat toliko, kot so zmogljivosti električnih peči za proizvodnjo jekla. Leta 1982 so izkoriščali zmogljivosti konvertorjev 57 %, zmogljivosti električnih peči pa 64 %.

Jeklarji so dajali torej v nekem smislu prednost boljšemu izkoristku električnih peči. Zakaj? Robert Scholey pravi v svojem članku v Stahl und Eisen 103 (1983) Nr. 24 od 5. decembra 1983 str. 1256, da je elektro jeklo ugodnejše zaradi nižjih stroškov investicij. Proizvodnja elektrojekla je prilagodljivejša potrebam trga in novim tehnologijam. Program in obseg proizvodnje se lažje prilagaja tudi razmeram trga jeklenih odpadkov. Elektropostopek je nezamenljiv pri proizvodnji plemenitih jekel. Končno se da tudi v električnih pečeh oziroma pri tehnologiji pro-

(Nadaljevanje na 3. strani)

KAKO IZBOLJŠATI OBVEŠČANJE

Besede resnično, vsestransko, pravočasno in popolno obveščanje, kot pravica in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov so zapisane v naših zakonih: v ustavi, v Zakonu o združenem delu in v drugih sistemskih zakonih. V tem letu bo tudi sprejet zakon o javnem obveščanju.

Res, zapisanega je že sedaj veliko, kako pa vsa zakonska določila uveljavljamo v praksi?

Razprav o obveščanju ne manjka. Največkrat so kritično usmerjene v slabo sredstev in služb za obveščanje. Spremljajo jih očitki o zakasnelih, nepopolnih, nerazumljivih informacijah, ali pa dejstva, velikokrat opravičena, da informacija sploh ni bila posredovana med delavce. Vse premalo se poudarja odgovornost služb, organov, ki nastopajo kot vir informacij. Če se osredotočimo na delo Področja za samoupravno in informativno dejavnost pri nas v Železarni Štore, ugotovimo, da tudi mi v teh očitkih ne izostajamo.

Področje za samoupravno in informativno dejavnost imamo sicer kadrovsko in po delovnih odgovornostih dobro urejeno, lahko rečemo, da v mnogih DO ni tako; vendar smo pri delu preveč odvisni sami od sebe.

To področje, ki skrbi za organizacijo najustrežnejšega informiranja, je tisto, kjer se morajo stekati informacije, katere se s pomočjo ostalih služb strokovno obdelajo in najpomembnejše distribuirajo v javnost. Pogosti pa so primeri,

*Odločite se,
postanite
naš dopisnik*

Ob peti obletnici

Eden izmed naših največjih revolucionarjev, ustvarjalec temeljev naše samoupravne socialistične skupnosti, daljnoviden in dosleden razlagalec izvirne poti neuvrščene Jugoslavije Edvard Kardelj je umrl 10. februarja 1979. Predsednik Tito je zapisal v knjigo žalosti: »Do zadnjega dne življenja, dragi tovariš Bevc, si ostal zvest idealom naše revolucije. Dal si ogromen prispevek h graditvi naše socialistične, samoupravne, neuvrščene skupnosti, h krepitevi bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti. Tvoj svetel lik komunistični bo zgled in spodbuda sedanjim in bodočim generacijam.«

Edvard Kardelj s Titom, Bakarićem in Minićem

Dogajanja v svetovni jeklarski industriji

(Nadaljevanje z 2. strani)

izvodnje jekla po tej poti zelo hitro in fleksibilno prilagajati porabi kisika in po stopke pomeni tudi znižanje porabe energije.

Navajam še naslednje podatke, ki so prav gotovo zanimivi tudi za naše razmere, govore pa o deležu domačih rud pri proizvodnji surovega železa v zadnjih 30 letih v deželah Evropske gospodarske skupnosti (v mio t):

leto	1950	1960	1970	1976	1980
1. domače železove rude	58	112	83	56	33
2. proizvodnja surovega železa	34	70	98	94	89
Razmerja 1 : 2	1,7	1,6	0,8	0,6	0,4

Iz pregleda je jasno razvidno, da se revnejše domače rude umikajo bogatim iz uvoza zaradi boljšega izplena, višje produktivnosti, prihranka pri koksu in ne nazadnje varovanja strateških rezerv domačih rudnih zalog.

Kakšni so izgledi?

Od druge polovice leta 1980 dalje je zaznati rahlo, okoli 1 % letno rast proizvodnje jekla in porabe ali celo nekaj več. V deželah v razvoju pričakujejo povprečno letno rast okoli 4 %. V industrijsko razvitem svetu bo poraba in proizvodnja jekla še naprej nekoliko nazadovala. V vzhodnoevropskih državah naj bi ostalo sedanje stanje nespremenjeno. V Zvezni republiki Nemčiji pričakujejo, da bo proizvodnja jekla leta 1983 znašala okoli 35 milijonov ton ali en milijon ton manj kot leta 1982. V zadnjem obdobju so imeli kar za 25,8 % znižanje proizvodnje pri profilih, medtem ko so zabeležili malo povečanje proizvodnje ploščatih profilov za 2,4 %. Pri takem stanju so v letu 1982 povečali izvoz za 18,5 %.

V Zahodni Nemčiji v tem kritičnem obdobju investirajo predvsem v zaokroževanje in izboljševanje obstoječih proizvodnih naprav. Do leta 1985 računajo, da bodo še zmanjšali proizvodne zmogljivosti v vroči predelavi za 4 milijone ton in pravijo, da bi jih moralo ostalih 8 dežel v EGS znižati še za nadaljnjih 6 milijonov ton.

V okviru evropske skupnosti za železo in jeklo imajo daleč večje zmogljivosti, kot znaša proizvodnja. Tudi že za naprej načrtujejo, da ne bodo mogli polno izkoristiti kapacitet in so se že sedaj dogovorili za proizvodnjo v letu 1985. Pregled stanja v letu 1981 in načrta za leto 1985 imate v tabeli (v milijonih ton):

Države EGS	zmogljivosti 1. 1981	proizvodnja leta 1981	predpis za 1. 1985
Nemčija	67,8	41,6	41,11
Belgija	17,9	12,3	12,92
Francija	29,7	21,3	21,55
Italija	41,0	24,8	30,46
Luksenburg	6,4	3,8	4,26
Nizozemska	8,6	5,5	6,35
Anglija	25,4	15,6	18,34
Danska	0,9	0,6	0,97
Irska	0,3	0,0	0,30

Nekaj je torej jasno: tudi leta 1985 v industrijsko razvitem zahodnem svetu še ne bodo mogli polno koristiti obstoječih in novih zmogljivosti za proizvodnjo jekla.

Razmišljanja ob načrtovanju razvoja jugoslovanskega železarstva

Gotovo je, da se pri jugoslovanski proizvodnji in porabi jekla še ne moremo šteti med industrijsko razvite proizvajalce in porabnike jekla. Srednja rast porabe, ki naj bi bila v prihodnjem obdobju za dežele v razvoju okoli 4 % letno, bi bila najbrž kar pravnjaka tudi za naše razmere ob normalnih pogojih. Normalni pogoji bi bili, če bi vzporedno imeli višjo povprečno rast pri kovinski predelovalni industriji in gradbeništvu in če bi imele železarne tolikšno akumulacijo, da bi lahko zagotavljale razširjeno reprodukcijo v normalnih življenjskih dobah proizvodnih naprav.

Strokovnjaki mednarodnega inštituta za železo in jeklo pravijo, da zaenkrat še ni mogoče pričakovati oživljanja v svetovni proizvodnji jekla oziroma bistvenih premikov v porabi. Zaradi tega gradijo nove zmogljivosti predvsem v deželah v razvoju, v industrijsko razvitih pa le tam, kjer z njimi nadomeščajo zastarele, neekonomične naprave in tehnologijo. Pretežni del naložb gre torej za povečanje gospodarnosti proizvodnje in izboljšanje tehnologije za doseg kvalitetejših izdelkov in za humanizacijo dela.

Pogoji na svetovnem trgu jeklarskih izdelkov so taki, da je izjemna konkurenca in je izvoz res grenak kruh. Izgledi so, da bo takšno stanje trajalo še kar doglede čas. Naša usmeritev bi morala torej biti podobna, kot je tudi drugod po svetu: čim boljše izkoriščati obstoječe zmogljivosti. Torej je potrebno zaokroževanje in usklajevanje kapacitet za dvig proizvodnosti. Investirati je treba v posodabljanje tehnologije, za izboljšanje gospodarnosti proizvodnje in izboljšanje kvalitete. Raje torej proizvajati nekaj manj in tisto kvalitetno ter dobavljeno v pogodbenih rokih.

Milan Marolt

Obravnavane inovacije

Komisija za gospodarjenje TOZD jeklarna je na 10. redni seji dne 20. 12. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog tov. Timprana Milana iz TOZD vzdrževanje št. 866, »Izdelava mazanja za reduktorje oscilacije«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 2 b.

2. Predlog tov. Petrušiča Srečka iz TOZD vzdrževanje št. 890, »Vodohlajeno dno za obločne peči«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

3. Za inovacijo tov. Levca Milana iz TOZD vzdrževanje št. 628, »Sprememba hladilnikov elektrod na EOP I«, se odobri izplačilo drugega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 803.348,89 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1 a.

Komisija za gospodarjenje TOZD livarna II je 27. 1. 1984 pri obravnavi

inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog tov. Mravljaka Marjana iz DS investicije in razvoj št. 862, »Predelava pogonskega čepa na konti peči v Livarni II«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 3 b. Prvo posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 150.311,36 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti.

2. Predlog tov. Jevševarja Jožeta in Kiseljaka Jožeta iz TOZD livarna II št. 859, »Sprememba priključkov dovoda hladilne vode na hladilnik dimenzije 60–110 mm«, se sprejme. Avtorjema pripada pavšalno plačilo.

3. Predlog tov. Jevševarja Jožeta in Dečmana Zeljka iz TOZD livarna II št. 858, »Vgraditev pomožne valjčnice za transport vlečnih drogov«, se sprejme. Avtorjema pripada pavšalno plačilo.

Služba za inovacije

Nagrajevanje v letu 1983

Razporejanje dohodka in čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke je potekalo skladno s sprejetimi samoupravnimi akti in družbenimi, usmeritvami. Sredstva za osebne dohodke za posamezne TOZD in delovno organizacijo kot celoto so se oblikovala v odvisnosti od dosežene poslovne uspešnosti, ki se kaže v razmerju med dejansko doseženim in normalnim čistim dohodkom (doseganje netto dohodkovne mere). Ne glede na doseganje poslovne uspešnosti pa je pri oblikovanju sredstev za osebne dohodke treba upoštevati republiški dogovor, ki opredeljuje gornjo mejo sredstev za osebne dohodke. Rast sredstev za osebne dohodke po republiškem dogovoru je odvisna od rasti fizične produktivnosti, gospodarnosti, rentabilnosti, od izvoza na konvertibilno področje ter od rasti dohodka.

Osebnih dohodkov so od začetka do konca leta 1983 postopoma naraščali, in sicer je v januarju znašal povprečni osebni dohodek 15.335 din, za december je ta znašal 21.500 din, letno povprečje znaša 19.825 din in je za 28,5 % višje kot prejšnje leto (1982), ko je znašal povprečni osebni dohodek 15.548 din. Rast povprečnih osebnih dohodkov v Železarni Store je iznad rasti povprečnih osebnih dohodkov v gospodarstvu republike.

V letu 1983 je bila izdelana izčrpana analiza stanja na področju delitve osebnih dohodkov po delu in rezultatih dela. Na osnovi te analize so bila izdelana izhodišča za izpolnitev sistema nagrajevanja, ki sta jih potrdila tako predsedstvo akcijske konference ZK kot tudi izvršni odbor pri konferenci OO ZS Železarne Store. Analiza, predvsem pa primerjave z z drugimi delovnimi organizacijami, je pokazala, da so razponi v naši delovni organizaciji prenizki in tako ni prave motivacije za strokovno, odgovorno in kreativno delo; prav tako je analiza pokazala, da bi bilo potrebno bolje nagraditi težko fizično delo, ki je izpostavljen velikim obremenitvam okolja. Ugotovitve iz analize se povsem skladajo s širšimi družbenimi usmeritvami, po katerih naj bi proizvodno in strokovno delo boljše vrednotili. Na osnovi ugotovitev iz analize in sprejetih usmeritev je bila izvedena akcija za dopolnitev sistema nagrajevanja. Predvideno je bilo, da bi dopolnitve sprejeli na referendumu v drugi polovici decembra 1983. Do referenduma ni prišlo, ker so bile pripombe samoupravnih delovnih skupin na bistvene spremembe sistema nagrajevanja zelo različne in med sabo izključujoče.

V letu 1983 s sistemom nagrajevanja torej nismo prišli kaj dosti naprej. Uve-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Iz dejavnosti službe splošnega zavarovanja

V sklopu Delovne skupnosti za kadre in splošne zadeve deluje Služba splošnega zavarovanja (SSZ). Njeno delovanje je predpisano z zakonom in drugimi predpisi, kakor tudi z načrtom zavarovanja delovne organizacije Železarne Store. Prvenstvene naloge SSZ so zaščita socialističnih samoupravnih interesov, varovanje družbene lastnine, kakor tudi zaščite delavcev. V področje delovanja spada tudi izvajanje pravilnika o delovnem redu. Pri izvajanju tega pravilnika nastajajo največje težave oziroma konfliktna situacije med delavci SSZ in delavci, ki so kršitelji pravilnika. Najpogostejše so vzroki za konfliktna situacije:

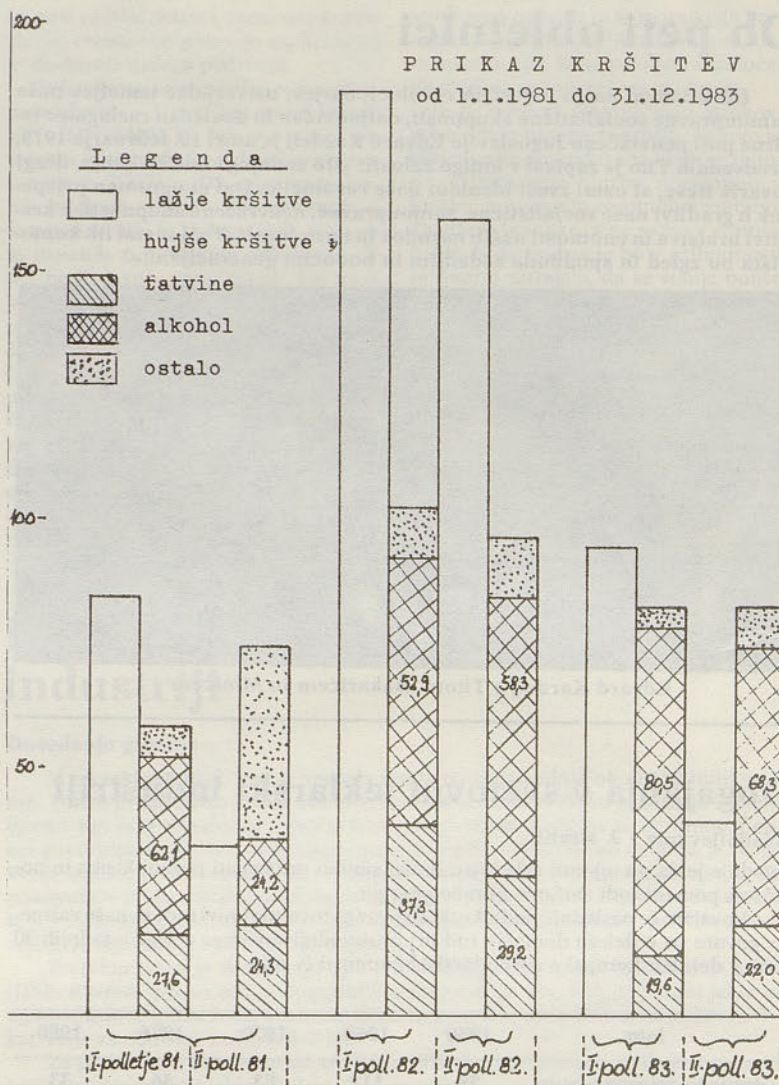
1. alkoholiziranost kršitelja;
2. delavec ve, da je storil kršitev, vendar noče sprejeti posledic;
3. delavec smatra, da očitano dejanje sploh ni kršitev;
4. delavec je kršil pravilnik z vednostjo svojih neposredno nadrejenih, vendar mu le-ti to dovoljujejo in
5. očitek, da so pri delavcih SSZ različni kriteriji za ugotavljanje kršitev.

Kot je razvidno, je vzrokov za nastajanje konfliktnih situacij več. Večino vzrokov samih se da odpraviti predvsem z večjo mero odgovornega ravnanja samih kršiteljev in njihovih nadrejenih. Delavce je potrebno seznaniti s pravilnikom o delovnem redu, pravilnikom o odgovornosti delavcev in drugimi predpisi s tega področja, tako da bo lahko delavec sam ocenil, kaj je dovoljeno in kaj ne, oziroma bo ugotovil, da se mu kršitve ne izplača storiti. Neposredni vodje in ostali odgovorni delavci morajo poleg ostalih nalog nekaj časa posvetiti tudi redu in disciplini. Zmotno je namreč prepričanje, ki vlada še v velikih sredinah v okviru delovne organizacije, da je za red in disciplino edino odgovorna Služba splošnega zavarovanja. Ker je že nakazana možnost zmanjšanja konfliktnih situacij kakor tudi zmanjšanja kršitev, ne bo odveč, če omenim še to, da se bodo delavci SSZ trudili, da bo očitek na račun različnih kriterijev čimprej pozabljen.

Kot poglavitni vzrok za nastajanje konfliktnih situacij je nakazan alkohol oz. prihajanje na delo pod vplivom alkohola, delo pod vplivom alkohola in zapuščanje varovanega območja s ciljem, da se v bližnjih gostinskih lokalih delavci opijajo ali kasneje vnašajo alkoholne pijače.

Da bi v sklopu vseh kršitev, lažjih in hujših, nazorno prikazali delež kršitev zaradi alkohola v vseh oblikah, je bil izdelan pregled za stanje v letih 1981–1983.

Iz prikaza je razvidno, da je delež kršitev v zvezi z alkoholom precejšen. Nihanja v deležu kršitev so odvisna od načina obravnave tega problema v TOZD –

Nagrajevanje v letu 1983

(Nadaljevanje s 3. strani)

Ijavljene so bile te tiste spremembe, ki so bile pogojene s kriteriji republiškega dogovora. Tako je bila pri ugotavljanju uspešnosti dela TOZD poleg akumulacije upoštevana še količina proizvodnje, pri stimulativnem nagrajevanju pa je bila poleg količine proizvodnje upoštevana še gospodarnost poslovanja. Stimulacija za konvertibilni izvoz je bila upoštevana tako, da so se pri variabilnem delu osebnega dohodka, kot pri stimulativnem nagrajevanju, v celoti upoštevale razlike med cenami na domačem in konvertibilnem trgu.

Po mnenju izvršnega odbora pri konferenci OO ZS Železarne Store je potrebno z aktivnostjo pri izpolnitvi sistema nagrajevanja nadaljevati. Poleg odprtih vprašanj glede razponov, težkega fizičnega dela in pogojev dela ter motivacije za strokovno, odgovorno in kreativno delo bo že takoj v začetku leta 1984 potrebno intenzivno pristopiti k oblikovanju osnov za nagrajevanje minulega dela. Zadolgitev izhaja iz zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu.

Prioritetne naloge so naslednje:

1. Sprejeti tiste dopolnitve SaS o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev čistega dohodka in osebnih dohodkov, ki jih zahteva zakonodaja.

2. V sklopu razširitve razpona in boljšega vrednotenja proizvodnega dela je potrebno najprej izvršiti revizijo pogojev dela in na tej osnovi pripraviti sprejemljiv predlog.

3. Pripraviti takšne osnove za stimulativno nagrajevanje, ki bodo v večji meri stimulirale odgovornost in kreativnost pri delu.

4. Pripraviti osnove za nagrajevanje minulega dela.

5. Kot stalna naloga ostaja spremljanje in dopolnjevanje osnov za individualno ugotavljanje uspešnosti dela. Tu gre predvsem za časovne, količinske in kvalitativne normative in druge osnove, ki jih je potrebno stalno preverjati in v kar največji meri postaviti na realne osnove.

Spreminjanje razmerij v sistemu nagrajevanja je ena od najtežjih strokovnih in družbeno-političnih akcij. Nobena, tudi najmanjša, sprememba ni za vse enako ugodna in če pri sprejemanju prevladajo ozki interesi posameznih delovnih sredin, je malo možnosti, da bo predlog sprejet v vseh delovnih sredinah.

Ob sprejemanju dopolnitev sistema nagrajevanja in sploh pri kreiranju politike delitve osebnih dohodkov bi se morali v večji meri zavedati dejstva, da so osebni dohodki odvisni izključno od uspešnosti dela in poslovanja TOZD in delovne organizacije kot celote in da lahko delimo samo tisto, kar ustvarimo. Če je to tako (in tako je), bi se morali bolj ukvarjati s problemi ustvarjanja dohodka in čistega dohodka, politiko delitve osebnih dohodkov bi morali v večji meri podrediti skupnim ciljem (večja proizvodnja, dohodek, čisti dohodek), delavce, da lahko največ vplivajo na skupni rezultat (brez dvoma je to proizvodno, vodstveno, strokovno in kreativno delo), pa ustrezno motivirati in stimulirati za delo. Pod ustrezno stimulacijo razumemo predvsem to, da bi delavci ob enakih rezultatih dela ne bili bistveno slabše plačani kot v sorodnih delovnih organizacijah.

Le tako lahko pričakujemo, da bodo rezultati dela in poslovanja toliko ugodni, da realni osebni dohodki ne bodo več padali, ampak postopoma narasčali.

DS, saj so prikazane samo kršitve, ki jih je SSZ obravnavala sama ali v sodelovanju, niso pa zajete kršitve, ki so jih TOZD – DS obravnavale samostojno. Čeprav je bil osnovni namen prikazati le odstotek kršitev, ki nastajajo zaradi alkohola in vpliv le-tega na možnost nastajanja konfliktnih situacij, ne bo odveč še krajši komentar na ostale kršitve, saj tudi te povzročajo iste možnosti. Iz legende prikaza se da razbrati, da bela polja predstavljajo lažje kršitve pravilnika o odgovornosti delavcev. Te kršitve se v največji meri nanašajo na neuporavično zapuščanje dela med delovnim časom (izhod brez ustrezne propustnice) in prihajanje na delo brez delovne izkaznice, ki so bile uvedene v letu 1981. Prav iz teh razlogov se v letu 1982 tudi pokaže silovit porast lažjih kršitev, medtem ko se v letu 1983 stanje ponovno umiri. K temu je pripomogel dogovor, da mora delovno izkaznico pokazati oz. se legitimirati z njo delavec, ki ga vratar – čuvaj ne pozna in pa delavec, ki je kršil pravilnik o odgovornosti delavcev. Kampanjske akcije so bile ukinjene. Na področju hujših kršitev, to je tatvin, bistvenih sprememb v letih 1981–1983 ni. Pojavljajo se sicer nihanja, ki pa so v okviru normale. Pri tatvinah kot takih se spreminjajo predmeti dejanja, kar je do neke mere odvisno od založenosti širšega trga. Ker trenutno primanjkuje elektro materiala (predvsem kablov), je ta za storilce teh dejanj najbolj zanimiv.

Mogoče se bo kdo, ki bere ta članek, vprašal: »Kje pa so navedeni ukrepi za izboljšanje tega stanja?»

Odgovor je en sam: v dokumentih vašega komiteja za SLO in DS.

Steiner A.

Spomnimo se...

V Dallasu je kot žrtev atentata umrl 22. novembra 1963 ameriški predsednik John Fitzgerald Kennedy, star 46 let. Bil je najmlajši predsednik v zgodovini ZDA.

Slovenski književnik in socialnodemokratski politik Etbin Kristan je umrl 22. novembra 1953, star 86 let. Bil je prvi intelektualec v slovenskem delavskem gibanju; sodeloval je v časopisih Rdeči prapor in Jarja ter leta 1896 objavil socialistično brošuro Stari in novi kmečki prijatelji.

V Rogaški Slatini je umrl 25. novembra 1923 slovenski pesnik in pisatelj Josip Sritar. Ob koncu stoletja je bil vodilna osebnost v slovenski književnosti. Ustanovil je literarni zbornik Mladino, na Dunaju pa je izdajal in urejal prvo slovensko literarno revijo Zvon. Napisal je romana Zorin in Gospod Mirodolski, novele Svetinova Metka, Rosana in Sodnikovi, pesmi Dunajski soneti, mladinske knjige Pod lipo, Jagode, Zimski večeri in Lešniki, teoretska kritična pisma in drugo.

V Teheranu se je začela 28. novembra 1943 konferenca Churchill-Roosevelt-Stalin. Zahodni zavezniki so obljubili, da bodo odprli drugo fronto v Evropi in tako razbremenili Sovjetsko zvezo. Konferenca se je končala 1. decembra.

Gasilci so zborovali

Štorsi gasilci so imeli 14. januarja svojo letno skupščino. Poleg večine članov se je zboru udeležilo večje število gostov, med njimi predstavniki IGD Ravne, okoloških gasilskih društev, krajevne skupnosti Štore, delegati občinske gasilske zveze in družbenopolitičnih organizacij kraja in Železarn. Kot redni vsakoletni gost, ki ga gasilci radi vidijo v svoji sredini, je bil prisoten in je aktivno posegel v delo konference predsednik KPO Železarn Štore, tovariš Dušan Burnik. Navzoči člani in članice ter gostje so po uvodnih besedah dolgoletnega predsednika društva, tovariša Slavka Plevnika, poslušali poročila predsednika, poveljnika (Krumpak), blagajnika (Vidic) ter nadzornega odbora (Kandušar), nakar je sledila razprava. Kot je pri gasilcih že ustaljena navada, so na zboru podelili priznanja za dolgoletno službovanje, izvolili so nov upravni in nadzorni odbor ter potrdili delovni in finančni program za leto 1984. V tem članku povzemam najzanimivejše stvari, ki so jih v svojih razpravah in poročilih podali člani in funkcionarji na tej programsko – volilnem zboru.

Letos je za vse slovenske gasilce kongresno leto (kongres bo v Mariboru), zato se štorsko IGD na ta dogodek temeljito pripravlja. V predkongresni aktivnosti je bilo izvedenih veliko tekmovanj, na katerih so vse sodelujoče ekipe štorskega IGD dosegle dobre rezultate. Gasilci se v kraju niso le ožje udeleževali v preventivnem in operativnem delu, temveč je velik del tako prostovoljnih kot poklicnih gasilcev angažirano v družbeno-političnih in samoupravnih aktivnostih v kraju, tovarni in v občini. Kot sestavni del SZDL so torej pomemben dejavnik v celotnem utripu kraja.

Kakor prejšnja leta so tudi preteklo v društvu dali velik poudarek vzgojnemu delu, in to z vsemi kategorijami gasilcev, začenši z najmlajšimi – pionirji. Cilj je samostojno ukrepanje v preventivnem in operativnem delu na področju požarne varnosti v smislu širše družbene samozaščite. Društvo se bo še naprej zavzemalo za pomnožitev članstva in njegovo usposabljanje. V preteklem letu je IGD opremilo s črpalko in drugim orodjem gasilsko enoto v Laški vasi, ki je sedaj pod mentorstvom matičnega društva sposobna že samostojno operativno delovati. Potrebno je omeniti voljo vseh mentorjev društva, katerih vztrajno delo je vseskozi kronano z uspehi.

Letos poteka 30 let, odkar je bil v Štoreh za tedanje razmere zgrajen veličasten gasilski dom, ki ves ta čas ni bil gasilski, temveč ga za svoje shode koristita tudi tovarniški in krajevni samoupravni in politični organizem.

Danes šteje društvo 146 članov, od tega 46 operativnih. Ima 13 članic in kar 70 pionirjev in mladincev obeh spolov. V kvalifikacijskem sestavu operativcev so zastopani vsi gasilski čini, od pripravnika do višjega gasilskega častnika I. stopnje. Preteklo leto je četa poklicnih gasilcev uspela pogasiti kar 100 primerov požarov v Železarni Štore. To pa je 26 primerov manj kot v letu 1982 in 79 manj kot v letu 1981, kar zgovorno priča o vse uspešnejši preventivi ne le s strani gasilcev, temveč tudi ob pomoči KOMITEJEV za družbeno samozaščito, inšpektorjev ter vodstev obratov. Tudi v kraju samem je bilo dejavnosti dovolj. Zaradi velike suše so bila

naselja Kompole, Svetina in Prožinska vas brez pitne vode, ki so jo na omenjena območja dovažali gasilci s cisternami.

AKCIJE IN REZULTATI so največji prispevek k stabilizaciji, je poudaril predsednik KPO, dipl. ing. Dušan Burnik, ko se je vključil v razpravo po prebranih poročilih in se zahvalil gasilcem za njihovo vsestransko uspešno aktivnost. Dodal je, da je treba aktivnosti vseskozi preverjati, da bi tako varčevali, kar je najbolj moč.

V razpravi so sodelovali še: tovariš Žohar, predsednik Sveta skupščine KS Štore, tovariš Krumpak, tovarišica Slatou, tovariš Pasero iz občinske gasilske zveze, tovarišice in tovariši iz drugih gasilskih enot, ki so pozdravili skupščino.

V novi upravni odbor IGD Železarn Štore so bili za naslednje dve leti izvoljeni: inženir Plevnik Slavko, Kaluža Ladi, Užmah Darja, Vidic Anton, Klakočar Janez, Čehovin Boris, Kok Rihard, Krumpak Štefan, Vengust Ivan, Hribernik Vili, Slatou Marija, Gorjup Filip, Tržan Jože.

Programsko – volilna konferenca štorskih gasilcev je zaradi upokojitve in na njuno lastno željo razrešila dolžnosti poveljnika in tajnika društva, tovariša Krumpaka in Mackovška. Njima in tovarišu Vidicu Tončku, dolgoletnemu blagajniku, ki bo to ostal še naprej, so člani izročili skromna spominska darila.

Posebej slovesen in nagrajen z dolgim aplavzom je bil zadnji »uradni« napot v vlogi poveljnika tovariša Krumpaka. Ta vsestranski mož, ki je z dušo in srcem živel za štorsko gasilstvo vse od začetka pred 30. leti, je dal svoj pečat tudi zelo uspešnemu razvoju krvodajalstva v Štoreh, bil vseskozi prisoten pri socialnem delu v tovarni in kraju, aktivist krajevne skupnosti na mnogih področjih. Po svojih močeh bo, kot je sam dejal, delal še naprej. **Hvala ti, tovariš Štefan!**

Novi poveljnik IGD Železarn Štore je postal gasilski višji častnik, mlad gasilski navdušenec **JANEZ KLAKOČAR.** Obširneje ga bomo predstavili kdaj drugič. Ob pristnem vzdusju, ki ga gasilci znajo ustvariti, je nato »podaljšek« občnega zbora trajal do jutranjih ur. In šele potem so se razšli s pozdravom: NA POMOC!

Jok

Socialna problematika v Železarni Štore

V današnjem času dajemo vse večji poudarek socialni varnosti delavcev. Za lažje izvajanje je bilo v preteklem letu sprejeto precej novitet in dopolnitev na dosedanje zakonodajo. V naši delovni organizaciji je 265 invalidov, in sicer 30 invalidov II. kategorije, 200 invalidov III. kategorije in 26 invalidov s telesno okvaro. Od že kategoriziranih invalidov je bilo invalidsko ali redno upokojenih 20, dva sta umrla, 1 odšel iz delovne organizacije. Invalidski komisiji je bilo posredovanih 78 delavcev, od teh jih je dobilo status invalida III. kategorije 15, 10 II. kategorije, 31 jih je bilo invalidsko upokojenih, v 8 primerih ni bilo invalidnosti, ostali pa so bili premeščeni na druga dela in naloge.

Nova zakonodaja na področju Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja po zveznem zakonu je pričela veljati 1. 7. 1983. Vse nove primere po tem roku je potrebno obravnavati in pripravljati gradivo po novem. Republiški predpisi so se pričeli izvajati s 1. 1. 1984. S temi novitetami so bili seznanjeni tudi naši delavci po delegatski poti in ob organiziranem tolmačenju v mesecu decembru 1983 za celotno delovno organizacijo.

Ugotavljamo lahko, da je v TOZD livarna II še vedno največ zaposlenih invalidov kljub temu, da je bilo nekaj premeščenih v druge TOZD. Naslednja TOZD po številu invalidov je transport, Delovna skupnost za kadre, itd. Kot bolezen je še vedno na prvem mestu obolenje okostja – hrbtenice, ožilja, itd.

Poleg dosedanjih zakonitskih obveznosti nalagajo novi predpisi še več dolžnosti delovni organizaciji, predvsem na preventivi in delno tudi finančno. Zato bo v bodoče manj kategoriziranih invalidov, več pa bo potreb po premestitvah zaradi preventive, da se prepreči nastanek invalidnosti. Te premestitve na ustrezno delo bodo dodatno breme, ker že dosedanje iskanje zaradi invalidnosti ali zdravniškega potrdila povzroča precej težav in nezadovoljstva. Pri reševanju problemov invalidnosti bomo morali še močnejše razvijati in krepiti čustveni odnos pomoči, solidarnostne akcije ter pravilen, zdrav in iskren humanistični pristop. Redno – starostno je bilo upokojenih 46 delavcev. Enako kot na invalidsko-pokojninskem področju je dopolnjen z noviteta-

mi samoupravni sporazum o zdravstvenem varstvu, ki prav tako prenaša velik delež na delovno organizacijo, in to predvsem finančne obremenitve. S temi novitetami so se lahko delavci seznanili v mesecu decembru, ko je bilo organizirano strokovno tolmačenje.

Poleg rednih oz. sistematskih pregledov je bilo v preteklem letu na preventivnem zdravljenju v zdraviliščih 105 naših delavcev. Zdravilišče je posamezniku določil zdravnik na osnovi zdravstvenih indikacij. Zdravljenje je trajalo 10 dni, v tem času je delavec koristil redni letni dopust, plačal minimalni prispevek po lestvici, odvisno od družinskega dohodka. Na zdravljenje so lahko odšli le tisti, ki so to ugodnost že koristili manj kot trikrat.

Zdravilišče Dobrna je posredovalo ponudbo, da bi v njem koristili usluge zdravstveno-rekreativne skupine. O tej varianti je potrebno razmisliti, saj bi to lahko koristili vsi tisti, ki jim morje ne odgovarja, zdravilišče pa jim bi koristilo. Ta oblika preventive naj bi nadomestila dosedanje skupino na Rabu.

S takim načinom preventive bomo lahko pomagali zmanjšati bolniški stalež, ki bo od letošnjega leta dalje v celoti bremenil delovno organizacijo. **Poostrena bo kontrola bolnih na domu, katero že sedaj opravljajo in jo bodo tudi v bodoče opravljali pooblašeni delavci naše delovne organizacije.** Še vedno je odprto vprašanje organiziranja dietne malice. Zdravstvena služba predlaga, da se le-ta organizira, s tem bi bilo omogočeno, da vsi zaposleni malicajo. **Posebno poglavje predstavlja v naši delovni organizaciji alkoholizem.** Čeprav se zavedamo, da imamo od te zasvojenosti ogroženih precejšnje število delavcev, že močno obolelih, da zaradi tega prihaja do nesreč in invalidnosti, nismo v preteklem obdobju naredili bistvenega izboljšanja. Na tem področju je premajhna osveščenost vseh, vsak si zamišlja reševanje po svoje. To problematiko ne morejo reševati samo posamezniki, ampak je potrebno poiskati skupni jezik ter enotno in pravočasno reševati probleme. Nova zakonodaja iz zdravstva nas usmerja k temu, da je potrebno v vseh sredinah čimveč razmišljati tudi o tem

(Nadaljevanje na 6. strani)

Predsednik Plevnik Slavko med branjem poročila

Predsednik IGD Slavko Plevnik se zahvaljuje dosedanjemu poveljniku Krumpaku za dolgoletno delo

INOVACIJSKI KROŽKI PRI NAS IN V SVETU

Inovacijski krožki so ena izmed organiziranih skupinskih oblik množične inventivne dejavnosti. Z razliko od spontanosti skupinskih oblik, ki nastajajo na podlagi neformalnih stikov med avtorji določenega predloga, je za organizirane skupinske oblike značilno:

1. dokaj stalna sestava skupine;
2. način rednega sestajanja v točno določeni in časovno omejeni obliki sestankov;
3. vsebina dela je omejena na področje, na katerem člani delajo;
4. izbrana metoda, po kateri zaznavajo, analizirajo in rešujejo problem;
5. demokratičnost pri izboru problemov in rešitev.

Poleg inovacijskih krožkov po metodi USOMID, ki jih že uvajamo v Železarni Štore (o čemer je bilo že pisano v eni izmed števil Železarja), uvajajo v Sloveniji tudi krožke za izboljšanje proizvodnje. To obliko je na podlagi tujih izkušenj razvil Zavod za produktivnost, Ljubljana.

Ti krožki so najprimernejši za velikoserijsko proizvodnjo, saj temeljijo na uporabi statističnih in analitičnih metod kontrole kvalitete. Inventivni predlogi, ki jih daje krožek, nastajajo predvsem v zvezi z odpravljanjem vzrokov za slabo kvaliteto, izmeček itd.

Predlogi USOMID krožkov pa se nanašajo bolj na poenostavljanje postopkov in procesov dela, pri katerem so možni tako organizacijski kot tudi tehnični posegi.

Glasilo delovne organizacije TOMOS, Koper je objavilo prispevke s

predavanja W. D. Howella na temo »Delovanje krožkov za izboljšanje proizvodnje«, iz katerega povzemam nekaj spoznanj. Metoda krožkov za kontrolo kvalitete je bila v ZDA prenešana z Japonske v začetku sedemdesetih let. Naprej so se uveljavili v vojni industriji, danes pa ima krožke preko 8000 velikih podjetij.

V teh podjetjih ni možno napredovati za predelavca, delovodjo ali vodjo, če nimaš vsaj 18-mesečnih izkušenj z delom v krožku. Z izobraževanjem za krožke in širjenjem te oblike se ukvarjajo tri ustanove, med katerimi je tudi Quality Circle Institute, s katerega je prispel predavatelj. Razvoj krožkov se okvirno deli v tri faze.

V prvi fazi se v krožku pogovarjajo predvsem o splošnih problemih in njihovo delo še ne daje otipljivih ekonomskih rezultatov. Po približno letu in pol, ko je že utečena oblika in metoda dela, se krožek loti reševanja konkretnih problemov iz proizvodnje. V tej drugi fazi je učinkovitost izredna. Predloge zbirajo in jih skupaj predstavijo vodstvu vsake tri mesece. Po približno petih letih delovanja preide krožek v tretjo fazo, za katero je značilno le občasno sestajanje, vsebina pa je preprečevanje nastajanja problemov. Podobni krožki so danes razširjeni po vsem svetu, seveda pa obstajajo nekatere razlike glede na gospodarsko in družbeno ureditev posamezne države.

TRATNIK Gorazd, dipl. soc.

Pohodna aktivnost PD Železarne Štore

V mesecu marcu 1984 bomo planinci iz Železarne Štore organizirali dve pohodni akciji:

10. marec 1984 – Pohod planink v neznano (8. marec)

Kot vsako leto tudi letos močnejši spol društva, ki pa ni vedno tudi resnejši, pripravlja za naše članice in tudi druge žene iz železarne, ki imajo vsaj nekaj planinskega navdiha, srečanje na izletu v neznano, da se dostojno spomnimo 8. marca – dneva žena. Zato naj ponovimo vabilo iz prejšnjih let za vsa dekleta, žene ..., ki v soboto 10. marca ne boste imele kaj posebnega za bregom. Vabimo vas, da se udeležite našega pohoda v neznano in temu primerne zaključke. Morda bo ta dan tudi kaj narobe, pa se ne hudujte, saj bodo vse priprave, vključno z kulinaričnimi opravili moške roke. Da vam bo ob vsem lažje bo poskrbela živa in živahna glasba.

Prvi znanilci pomladi v visokogorju

Socialna problematika v Železarni Štore

(Nadaljevanje s 5. strani)

problemu. Strokovna komisija za povečano zavarovalno dobo pri SPIZ Slovenije je sprejela sklep, da se opravi na vseh delih in nalogah, **kjer je beneficiiranje priznано, revizija**. Posredovani so bili vprašalniki za vsako delovno mesto posebej, odgovoriti pa je bilo potrebno na vsa psihofizična, ekološka, zdravstvena in druga statistična vprašanja. Iz vprašalnikov je bilo ugotovljeno, da železarne nimajo zahtevanih podatkov (predvsem meritev), iz katerih bi lahko osvetlili dejansko stanje za

sprejem realnih zaključkov. Zato je skupščina SPIZ Slovenije sprejela sklep o reviziji del v železarnah, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem, le-to pa je potrebno pripraviti do 30. 6. 1986. Sedaj imamo beneficiarjev 178 del in nalog (delovnih mest) ali okoli 940 delavcev. Se vedno se kaže potrebo po beneficiiranju, nikjer pa, da bi bilo potrebno beneficiiranje odpraviti. V letu 1983 je znašal prispevek za beneficiiranje od bruto OD 13.190.943,75 din.

Za vse udeležence je potrebno nekoliko dobre volje za slabo uro in pol hoda in oprema za sredogorje.

24. marec 1984 – Spominski zimski vzpon na Porezen

Tudi tega pohoda se udeležujemo vsako leto in je že postal kar tradicionalen. Glavni organizator je planinsko društvo iz Cerknega. Namen tega pohoda pa je počastitev spomina na padle partizane in njih borbe z okupatorjem 24. marca 1945 na samem vrhu Porezna (1622 m). Nemci so v svoji zadnji ofenzivi obkolili betonske podzemeljske rove in iz te borbe se je rešilo le nekaj partizanov, ujete pa so Nemci postrelili v vasi Jesenica.

Nas bo pot vodila s Petrovega brda (do sem z avtobusom), preko Trtniške planine na vrh Porezna (1622 m). Vračali pa se bomo preko Labinjske lehe do bolnice Franje, skrite v soteski Pasice, ki so jo leta 1943 v tem odročnem kanjonu na skrivnem postavili partizani. Bolnica s skladiščem je danes v celoti obnovljena in nam daje edinstven pogled nazaj v zgodovino borbe za nacionalno osvoboditev ljudi s tega dela Slovenije. Pri bolnici Franji pa bomo tudi zaključili naš pohod.

Za vse pohodnike je obvezna planinska oprema z visokogorje (priporočajo se tudi smučarske palice), hrana iz na-

Hoja prvega v koloni pohodnikov s pohoda na Porezen

hrbnika in kondicijska pripravljenost za 5 – 6 ur hoje.

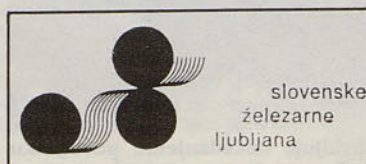
Vse dodatne informacije za oba pohoda lahko dobite pri tajnici društva (tel. 531 – Slatu) in vsak četrtek v društvenih prostorih na Lipi (Štore 116 – stavba ob nogometnem igrišču.

– A –

Kultura je. . .

- Lepo obnašanje, gledanje zanimivih predstav ali poslušanje glasbe. Rotija Kmet, 6.c
- Pridno in vestno opravljanje dela, da dajemo zgled mlajšim. Dragica Žohar, 5.a
- Tiha pesem, ki odmeva v temi.
- Če pomagaš tudi tistemu, ki tebi nikoli ni pomagal. Marija Korenjak, 6.a
- Glasba, ki nas ogreje. Nataša Štancar, 6.a
- Lepo vedenje na cesti in pomoč ostarelim. Gregor Eller, 5.b
- Da pomagaš starejšemu človeku čez cesto. Valter Popovič, 5.a
- Spomin na Franceta Prešerna. Natalija Jelovšek, 6.c
- Pojem, za katerega si vsi prizadevamo, da bi ga osvojili. Marija Cvrtila, 6.b
- Spoštovanje učiteljev, staršev in starejših ljudi. Nadja Mohorič, 5.b
- Sodelovanje raznih držav na vseh področjih po svetu, splet bratskih vezi. Ksenija Urleb, 6.b
- Spoštovanje do knjig, zvezkov in učbenikov, branje del pesnikov in pisateljev. Petra Sorčan, 5.b
- Skrb za čisto in lepo urejeno okolje. Alja Lampret, 5.a

Sestavili učenci COŠ Štore

Dopisujte
v Štorsi železar

ŠPORT – ŠPORT – ŠPORT

Rekreacija v letu 1983

Nesporno je, da zahteva današnji tempo življenja in dela od nas visoko razvite sposobnosti. Zato je rekreacija tista svobodna in organizirana aktivnost, ki fizično, psihično, socialno bogati, sprošča in obnavlja človeka ter ga pomaga oblikovati v vsestransko osebnost.

To pa je tisto, za kar smo si prizadevali pri izvajanju programa v letu 1983. Tako je rekreacijski program zajemal 13 področij dejavnosti, od tega so bile 3 tekmovalnega značaja, 5 rekreativnega ter ostale, ki so zgornje dopolnjevale.

Zavedajoč se velikega števila področij smo posvetili največji poudarek množični rekreativni dejavnosti, ki privablja največ delavcev. Tako so se skozi vse leto odvijala tekmovalnega programa organizirano veliko internih športnih srečanj po TOZD in DS, kjer ni bil pomemben rezultat, ampak udeležba.

Kljub usmeritvam v množično rekreacijo so še vedno ena izmed najbolj priljubljenih dejavnosti medobratne športne igre. Tako so se skozi vse leto odvijala tekmovalna v 17 panogah. Organizirano je bilo 200 posameznih dvobojev, na katerih je sodelovalo prek 1200 posameznikov.

Že vrsto let uspešno sodelujemo na sindikalnih in občinskih športnih igrah, kjer dosegamo zadovoljive rezultate. Tako smo v tekmovalju množičnosti DO v Celju zasedli v ženski in moški konkurenci odlično 2. mesto.

Sodelovali smo na zimskih in letnih športnih igrah SZ. To je najprimernejša oblika medsebojnega zблиževanja in povezav. Na teh igrah je sodelovalo prek 100 naših športnikov in glede na močno konkurenco dosegli dobre rezultate.

Tako kot prejšnja leta so tudi v letu 1983 posamezne delovne organizacije v sklopu SOZD Slovenskih železarn organizirale pohode, katerih se je udeležilo 172 delavcev našega koliktiva.

Že iz bežnega pregleda rekreacijske dejavnosti lahko vidimo, da so usmeritve in realiziran program v letu 1983 zadovoljivi. Zavedati pa se moramo, da v letu 1984 v rekreacijski program vključimo tudi invalide, ki že vrsto let stojijo ob strani, kakor tudi animirati čim večje število žensk ter vseh ostalih neaktivnih delavcev.

Končna uvrstitev na športnih igrah ŽŠ:

1. mesto Elektroenergetski	229	točk
2. mesto Jeklovlek	217	"
3. mesto Livarna	214	"
4. mesto Valjarna	196	"
5. mesto Kontrola kakovosti	187	"
6. mesto Mehanska obdelava	152	"
7. mesto Mehanična	142	"
8. mesto Skupne službe	129	"
9. mesto Jeklarna – Transport	127	"
10. mesto Tovarna traktorjev	124	"
11. mesto Komerciala	56	"

Veleslalom

V lepem, sončnem vremenu se je v nedeljo, 5. 2. 1984, odvijalo na smučišču pri Celjski koči medobratno tekmovalje v veleslalomu. Tekmovalje je potekalo v 4 starostnih kategorijah pri moških in ene pri ženskah. Skupaj je nastopilo 77 tekmovalcev in 5 tekmovalk, ki so se v zagrizenem boju za vsako desetinko spuščali proti cilju na dobro pripravljeni progi.

Po pričakovanju je ekipno prvo mesto osvojila ekipa Tovarne traktorjev, ki je imala v svoji ekipi tudi tekmovalca (Kavka Aleš) z najboljšim časom proge.

REZULTATI – posamezno

Ženske:

1. Čanžek Marjana 40,45, 2. Kajba Milojka 42,76, 3. Kavka Lidija 50,33.

Moški nad 45 let

1. Mastnak Maks 35,92, 2. Perper Božo 40,07, 3. Šoštarčič Srečko 43,06.

Moški od 35 do 45 let

1. Marolt Boris 35,72, 2. Bobek Marjan 35,98, 3. Sivka Drago 36,64.

Moški od 25 do 35 let

1. Kavka Aleš 32,84, 2. Skale Ivan 33,11, 3. Renčelj Miran 33,89.

Moški do 25 let

1. Salamon Ervin 33,66, 2. Čater Stane 34,24, 3. Lojen Matjaž 34,28.

EKIPNO

1. Tovarna traktorjev	103,14 sek.
2. Elektroenergetski	105,26 "
3. Mehanična	105,88 "
4. Livarna	109,02 "
5. Sk. službe	109,70 "
6. Valjarna	111,63 "
7. Jeklarna – Transport	113,54 "
8. Jeklovlek	114,38 "
9. Kontrola kakovosti	127,69 "
10. Mehanska obdelava	70,16 " nep. ekipa

Podelitev priznanj športnikom za leto 1983

Tudi kolesarjenje postaja množični šport – TRIM AKCIJ

Kavka Aleš nekaj vrtic pred ciljem

Medobratno tekmovalje v sankanju

V nedeljo, 22. januarja, se je ob sankski progi nad Slivnico zbralo 38 tekmovalcev na zdaj že tradicionalnem medobratnem tekmovalju v sankanju, ki ga ob ugodnih razmerah organizira Komisija za rekreacijo pri OZS Železarne Store vsako zimo. Organiziran je bil avtobusni prevoz, pri družini Frece pa je zbranim postregla s čajem simpa-

tična mlada gospodinja. Za korajžo in lakoto so si tekmovalci lahko pri isti hiši kupili »kapljico« in pečenico z zeljem.

Neutrudni rekreativni delavec Edi Selič je s pomočjo tovariša Kavčiča in drugih pripravil progo, ki je bila letos mehkejša kot lani in zato varnejša. Edi

(Nadaljevanje na 8. strani)

Udeleženci letošnje tekme v sankanju

Kadrovske vesti

V mesecu januarju 1984 so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše delovne organizacije:

Ivačič Rudolf, NK delavec – jeklovlek; Lončar Adolf, NK delavec – mehanična delavnica; Maček Franjo, NK delavec – valjarna I; Šoster Boris, KV prodajalec – TT skladišče; Rotar Jože, VS dipl. ing. strojništva – TT nabava kooperacija; Tratar Silva, KV konfektionarka – DPG; Vodeb Roman, KV avtoklepar – TT montaža; Pustivšek Jože, NK delavec – TT montaža; Crnić Zlatko, KV livar kalupar – livarna II; Zagorc Bojan, NK delavec – jeklovlek; Kramer Jožef, NK delavec – livarna II.

Iz JLA sta se vrnila:

Naglič Dušan, VS varnostni inženir – DS za kadre; Antolinc Zvonko, KV strojni ključavničar – elektroobrat.

Zaradi kršitve delovnih obveznosti so odšli:

Križančič Anton, NK delavec – livarna II; Tadić Sead, NK delavec – livarna I; Dizdarević Husein, NK delavec – valjarna II; Gračner Anton, varilec – valjarna I; Baumgartner Zdenko, poklicni šofer – MO valji; Čelec Josip, NK delavec – livarna II; Leko Luka, NK delavec – valjarna II; Gračnar Franc, varilec – valjarna II; Salkanović Sakib, valjar – valjarna II; Ledinšek Martin, elektromehanik elektroobrat; Ratkajec Vinko, prevoznik bremen – livarna II; Buržić Redžo, NK delavec – valjarna II; Garrič Nedeljko, valjavec – valjarna II; Pižir Josip, strojni ključavničar – livarna II; Pantelić Milenko, valjavec – valjarna II; Gligorić Vlado, žerjavovodja – jeklarina; Pajk Marjan, valjar – valjarna I; Perpar Franc, ostrilec orodja – MO orodjarna; Mohorko Jožef, NK delavec – valjarna I; Muhić Džemal, varilec – valjarna II; Tacar Ladislav, strojni delovodja – valjarna II; Civerica Persa, NK delavka – komunalna; Kidrič Slavko, NK delavec – livarna II; Pajalić Husein, NK delavec – valjarna I; Šmid Karel, NK delavec – valjarna II.

Sporazumno iz podjetja so odšli:

Majoranc Vinko, gradbeni tehnik – DS priprava proizvodnje; Kitak Stanko, NK delavec – livarna I; Jotanović Vid, premikač – transport; Ledinski Snežana, dipl. metal. ing. – livarna II.

Zaradi negativne ocene v poskusni dobi je odšel Mašić Branko, avtomehanik – livarna II.

V JLA so odšli:

Šajn Miran, obratni elektrinar – elektroobrat; Sorčan Vladimir, elektrotehnik, TT montaža; Vrabec Damir, rezkalec – TT obdelava; Bele Franc, strojni ključ. varilec – mehanična delavnica; Terčič Stanko, upravljalnik plinskih naprav – livarna II; Gorup Vladimir, monter vodovodnih naprav – mehanična delavnica; Kompolšek Aleksander, avtoklepar – TT montaža; Starlekar Danilo, strugar – MO valji; Špoljar Edi, rezkalec – jeklarina; Rajniš Branko, valjavec – valjarna II; Cvelfer Bojan, orodjar – MO orodjarna; Ličinar Stevo, valjavec – valjarna II; Zidar Josip, strojni ključ. – TT obdelava; Humski Branko, strojni ključ. – mehanična delavnica; Hernavš Julijan, prodajalec – TT; Kešić Senad, strojni ključavničar – TT obdelava; Majerić Josip, strugar – MO litina; Završek Anton, delavec – MO litina; Zeler Leopold, upravljalnik transp. dvigala – livarna II; Solinc Rudolf, elektromehanik – elektroobrat; Vrečko Karl, delavec – el.

plavž; Kolar Zdravko, avtomehanik – VTS; Vodeb Janko, strugar – VTS; Lisec Anton, žerjavovodja – jeklarina; Perc Peter, žerjavovodja – jeklarina; Lipovšek Roman, prevoznik bremen – valjarna I; Bračko Franc, valjar – valjarna II; Javor Suvad, livar kalupar – livarna I; Čepin Janko, avtomobilski klepar – TT montaža; Obreza Dušan, strojni tehnik – jeklovlek; Znidar Ivan, avtomehanik – TT montaža.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in deda

LOKOVŠKA FILIPA – CICIJA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč in tolažilne besede.

Hvala tudi vsem govornikom – predstavnikom Zveze borcev, Društva upokojencev, Železarne – za poslovilne besede in godbi za zadnji pozdrav.

Iskrena hvala tudi vsem, ki ste sočustvovali z nami v najtežjem trenutku, pospremili pokojnika na zadnji poti ter zasuli njegov prerani grob s cvetjem.

Zalujoči žena, sinova Peter in Cici z družino.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljube žene in mame

DRŽAN SILVE

se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz DS za kadre in splošne zadeve, konferenci OOS, pihalnemu orkestru in Upravi Železarne, TVD Partizan-Kovinarju Store, Osnovni šoli, KS Store in sodelavcem hiše Store 141 za sožalje in zadnje slovo. Iskrena hvala tov. Plazarju za ganljive besede ob odprtem grobu in vsem, prav vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam kakorkoli pomagali.

Zalujoči mož Bine, sinova Tomaž in Matej

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pospremili na zadnji poti našega ata in starega ata

MASTNAK IVANA,

posebno pa delavcem iz TOZD GKSG, DPG, pihalnemu orkestru, dr. Hrušvarju in sestri Zorčevi ter govorniku tov. Antleju za poslovilne besede.

Vsi Mastnakovi

ZAHVALA

Zelo sem bila presenečena, ko sta me obiskali tovariši iz Zveze invalidov. Več kot darilo mi pomeni to, da še nisem pozabljena. Zato se vam iz srca zahvaljujem in želim vsem skupaj srečno, zdravo in uspehov polno novo leto 1984.

Se enkrat iskrena hvala vsem!

Nežika Juračič

ŠAH

Na rednem mesečnem hitropoteznem turnirju naše železarne za mesec januar 1984 je bil vrstni red sledeč: Jančič 7 1/2, dr. Ošep 5 1/2, Diacci 5, Arzenšek 5, Jager 4, Čagalj 4, Šešerko 3 itd.

JK

Zima, zima bela...

V veselje vsem, ki si radi nataknejo »dilce« na noge ali usedejo na sanke, je letošnja zima res obilno postregla s snegom. Zasneženi vršaci in v osojnih dolinah snega do kolen, to je prava zimska pravljica in raj za otroke, posebej še med počitnicami. Vrsté se tekmovalci. Na »kriteriju prvega snega« so se mladi in malo manj mladi iz štorske in teharske krajevne skupnosti ter Železarne že pomerili na »Jožijevem memoriju« v Laški vasi. Sledil bo »Mladenov pokal« in medobratne tekme na Celjski koči v režiji štorskega TVD Partizana in OOS Železarne Store.

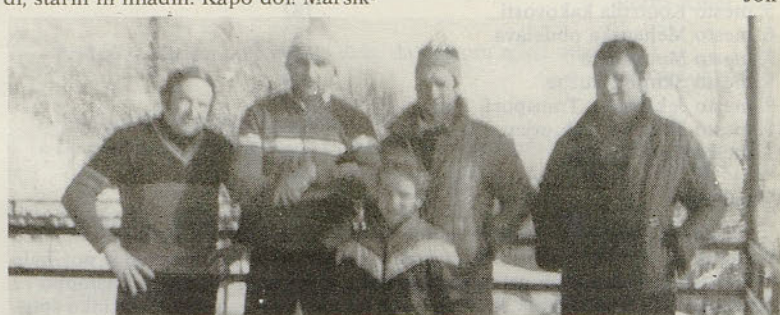
Moj namen tokrat ni opisovati tekem, temveč se približe seznaniti s tremi akterji – smučarskimi vaditelji, ki so pomagali »postaviti na noge« ves mladi štorski smučarski rod in ne samo štorskega. V vrstah TVD Partizan Kovinar deluje 16 smučarskih vaditeljev, od tega tri tovarišice. S fotografom Sašom sva ob žičnici na Svetini zatekla nekega dne pravi otroški živ – žav in ob njem še štiri delavce – železarje: strojnika žičnice Križana Jožeta ter vaditelje Grmeka Jožeta, Mastnaka Maksija, in Vrečarja Francija. Maksi in Franci sta postala vaditelja, čeprav razmeroma mlada, pred 17. leti, tovariš Grmek Pepi ima že 20-letni staž smučarske šole. Medtem ko se slednji »zadržuje« pozimi na poljanah Kompol in druge štorske okolice, pa Franci in Maksi, dva asa belega športa, kar sta dokazala na številnih tekmovanjih, učita vsako sezono smučanje tudi na Bledu. Mladi smučarji iz šole navedenih treh fantov najbolj posegajo po lovorikah na tekmah v našem kraju. Po lastnih besedah so doslej naučili »abecedo smučanja« čez 2000 ljudi, starih in mladih. Kapo dol! Marsik-

do bo mislil: dobro jim gre, ko pa so na snegu, namesto na šihlu. A ni ravno tako. Za ves ta »špas« dajo svoje dopuste; vsi trije pa so mi zagotovili, da jim v vodstvih TOZD KK, Transport in Vzdrževanje »gredo vedno na roko« in sploh ne delajo težav glede odostnosti z dela.

Tokrat sta bila na snegu ob žičnici na Svetini dva razreda otrok delavcev iz Železarne Sisak, ki jim naš Partizan in Železarne sporazumno nudita to zvrst rekreacije že deseto leto zapored. Otroci so navdušeni in z njimi tudi njihov učitelj VUKASIN VUKMIROVIČ, ki prihaja z njimi na Svetino za od začetka. Z njim je tudi njegov sin MANIŠA, učenec 2. razreda osnovne šole. Učitelj Vukašin zelo hvali dobro delo treh vaditeljev in me prosi, naj še posebej omenim tovariša Grmeka Pepča, ki ima po njegovih besedah železne živce in voljo, saj se vedno ubada s popolnimi začetniki, otroci iz 1. in 2. razreda. Tovariš Vukmirovič na moje vprašanje o lanskem in predlanskem suhi zimi pove, da to niti njega niti njegove varovance ni posebej motilo, ker je tako lahko spoznal vse okoliške kraje in po vrsti mi našteje imena vseh vasi in krajev okoli Svetine, katerih še sam ne poznam. Vzhičen je nad lepoto tukajšnjih narave in pravi, da se bo semkaj vedno vračal. Preko tovariša Grmeka sem mu obljubil, da bom poslal v Sisak eno številko Železarja s tem zapisom in sliko.

Štorovčani imamo resnično dobre pogoje ohranjati si s pomočjo zimske in letne rekreacije zdravega duha v zdravem telesu, kar je tudi glavni smoter tako najbolj množičnega društva v Štorkah – TVD Partizan kot sindikalne organizacije v Železarini.

Jok

Maksi Mastnak, Vuk Mirovič, Vukašin, sin Haniša, Franci Vrečar, Jože Grmek, na verandi doma Železarjev na Svetini

MEDOBRATNO SANKAŠKO TEKMOVANJE

(Nadaljevanje s 7. strani)

je ob pričetku nagovoril tekmovalce in povedal, da bodo drugo zimo že lahko pomerili moči in pogum v Štorkah na novi stezi, ki jo načrtujejo. Potem se je pričelo. Rudiju na startu in Jožetu na cilju so skoraj podplati primrzili na tla po dveh urah stanja na snegu.

Lanskoletni zmagovalac Franček Kavčič se je letos moral zadovoljiti šele z 9. mestom. Zmagal je Pungeršek Jani iz OKK, drugi je bil Drago Bobnič iz obrata Elektro-Energetski, tretji pa Bine Drobne iz Livarne II. Stezo je uspešno prevozila (in še zadnja ni bila) mlada delavka iz Livarne, Jazbec Marjana.

Predsednik komisije za rekreacijo pri OOS Železarne, tovariš Artiček, je

na koncu razdelil diplome najboljšim posameznikom in ekipam.

Vrstni red ekip:

1. Livarna II (Drobne, Gračner, Senica)
 2. Elektroenergetski obrat (Bobnič, Bračko, Vrtovec)
 3. TOZD KK (Pungeršek, Mastnak, Stefanec)
 4. Valjarna II (Koklič, Kavčič, Lončar)
 5. Jeklovlek (Bosio, Zagorc, Skok)
 6. Skupne službe (Stante, Kragelj, Šepetavc)
 7. TOZD TT (Drame, Šuster)
 8. Jeklarina (Matušič, Dumič)
- Gre za šport, ki je dostopen vsakomur. Naj vas bo torej drugo sezono na startu še več!

Jok

STORSKI ŽELEZAR – Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA STORE – Izhaja dvakrat mesečno – Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing. Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kocman Vojko, Zelič Franc, ing. Verbič Stane – odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) – Tisk: AERO Celje – TOZD grafika – Rokopisov ne vračamo.